

**kinder
ombudsman**

geeft kracht en invloed
aan de stem van kinderen

Rapport Opgroeien in onzekerheid

Wat kinderen in armoede ons tussen 2016 en 2024 hebben verteld
over hun leven en welzijn

*“We komen thuis tekort aan geld dus soms gebeurt het dat we
een dag geen eten hebben dat is soms wel lastig. We kopen ook
bijna nooit nieuwe kleren.”*

9-jarige jongen

Over de Kinderombudsman

- Sinds 2016 Kinderombudsvrouw
- Wettelijke taak: de naleving van kinderrechten bevorderen
- Hoe doen we dat?
 - Individuele klachtbehandeling
 - Structureel onderzoek (uit eigen beweging)
 - Gevraagd en ongevraagd advies aan regering en parlement

Opgroeien in onzekerheid

Wat kinderen in armoede ons in de afgelopen 10 jaar hebben verteld over hun leven en welzijn

Brief 15 december 2025 | KOM013/2025

Geef de kinderrechtentoets een plek in het Beleidskompas

Rapport 20 november 2025 | KOM10/2025

Niemand hielp mij

Het Kinderrechtenverdrag (IVRK)

- Nederland ratificeerde het IVRK op 8 maart 1995
- Daarom: verplichting om het verdrag na te leven
- IVRK bevat 54 artikelen, waarvan 4 de kernbeginselen vormen:
 - **bescherming tegen discriminatie (artikel 2)**
 - **belang van het kind (artikel 3)**
 - **recht op leven en ontwikkeling (artikel 6)**
 - **recht van het kind om zijn mening te geven (artikel 12)**
- Kinderrechtencomité: General Comments en aanbevelingen in rapportages

Over het onderzoek

- Elke 2 jaar sinds 2016 vragenlijst 'Als je het ons vraagt': hoe gaat het met kinderen in Nederland?
- Van 2016 t/m 2024 in totaal 9809 kinderen
- Van hen geven 628 kinderen aan dat zij weinig geld thuis hebben

Wat onderzocht?

- Verschillen tussen kinderen met en zonder weinig geld thuis
- Verschillen tussen kinderen in armoede die hun leven een voldoende of onvoldoende geven
- Rapportcijfer (1-10)
- 14 omgevingsvoorwaarden oftewel kwaliteit van leven
- Extra problemen naast weinig geld (bijv. jeugdhulp)

**kinder
ombudsman**

geeft kracht en invloed
aan de stem van kinderen

Kwaliteit van leven: 14 omgevingsvoorwaarden

Thuisituatie

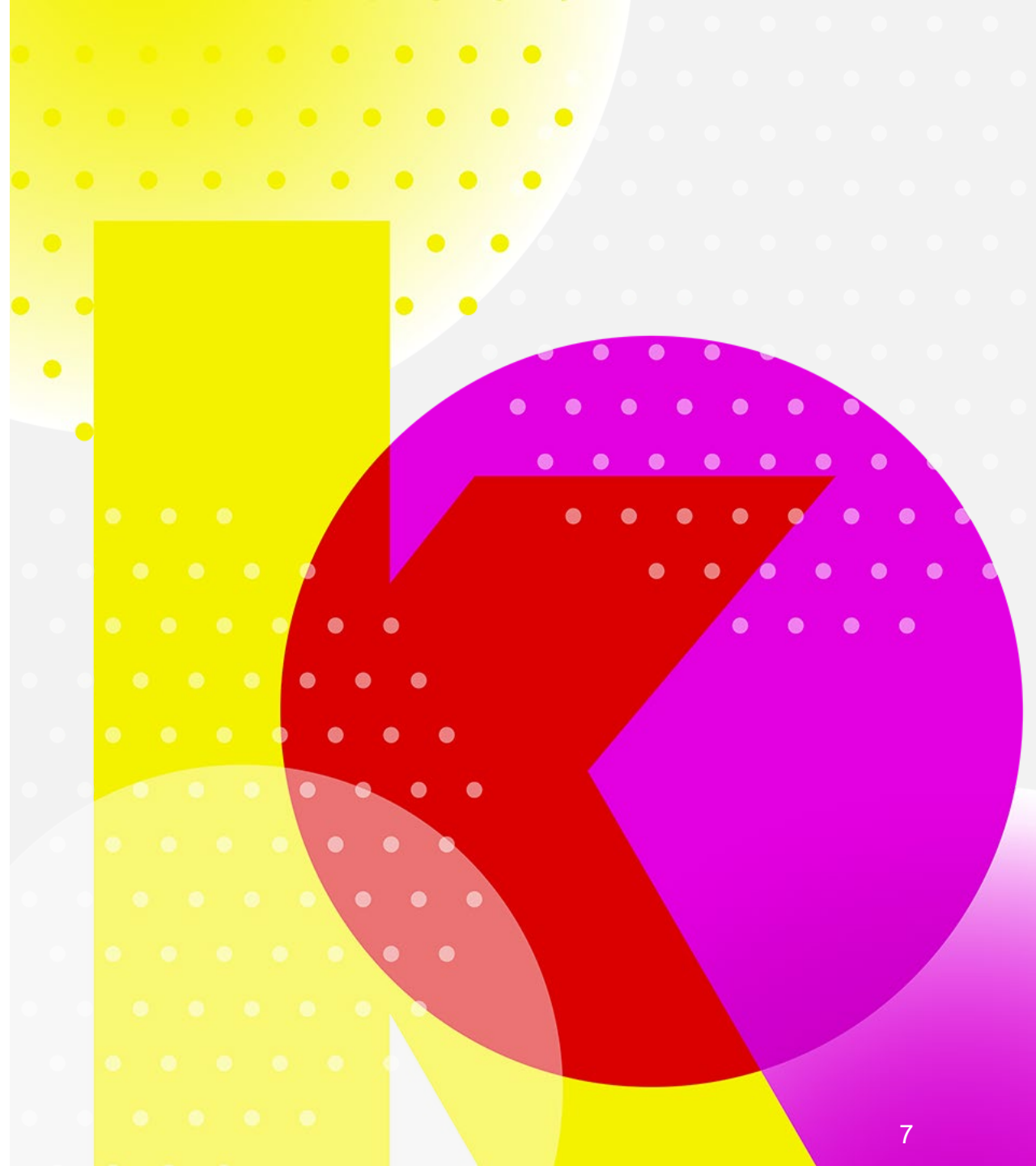
1. Adequate verzorging
2. Veiligheid thuis
3. Liefde en aandacht van ouders
4. Structuur, regels en ondersteuning
5. Goed voorbeeld van ouders
6. Interesse van ouders
7. Stabiliteit en continuïteit in de opvoeding en verzorging

Bredere sociale omgeving

1. Veiligheid in de buurt
2. Respect
3. Sociaal netwerk van andere volwassenen
4. School en vrije tijdsbesteding
5. Contact met vrienden
6. Goed voorbeeld van andere volwassenen
7. Zekerheid en continuïteit in de leefomstandigheden

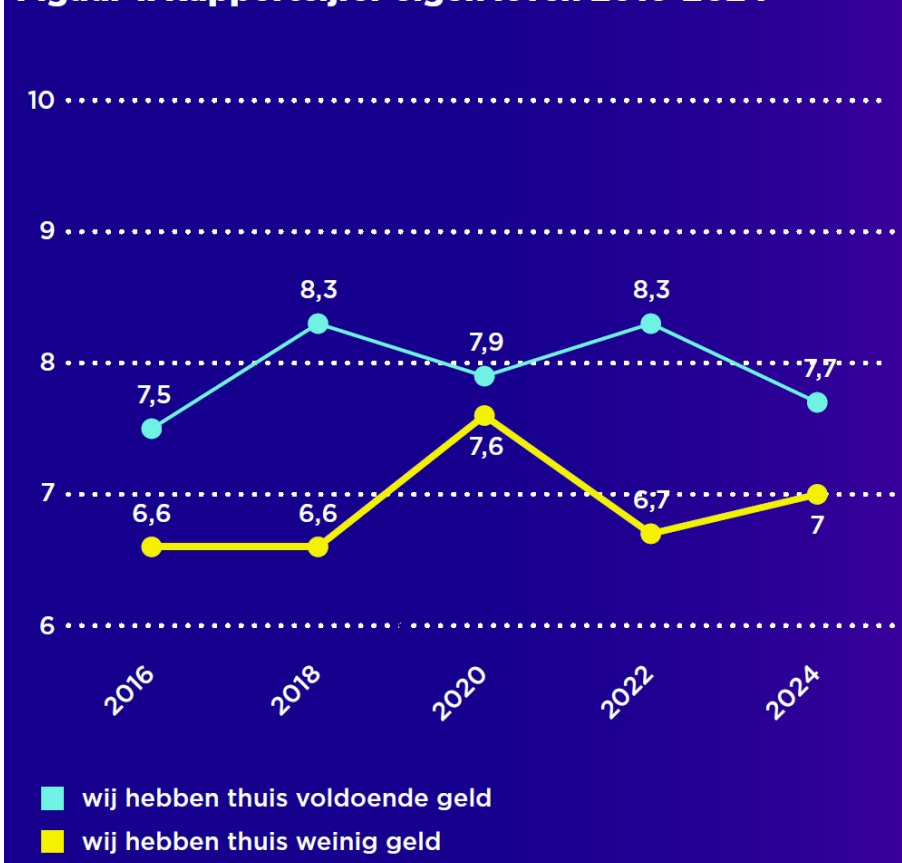
Resultaten deel 1

Verschillen tussen kinderen **met en zonder weinig geld** thuis

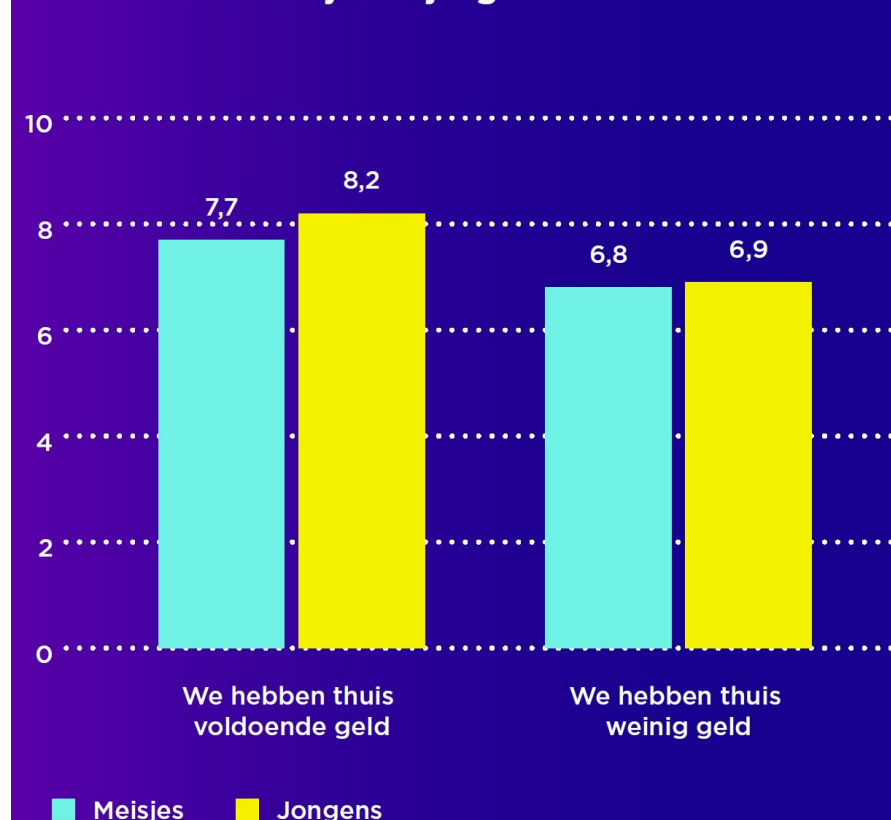

Kinderen in armoede zijn minder tevreden met hun leven. Dit effect is groter voor jongens dan voor meisjes

Figuur 1: Rapportcijfer eigen leven 2016-2024

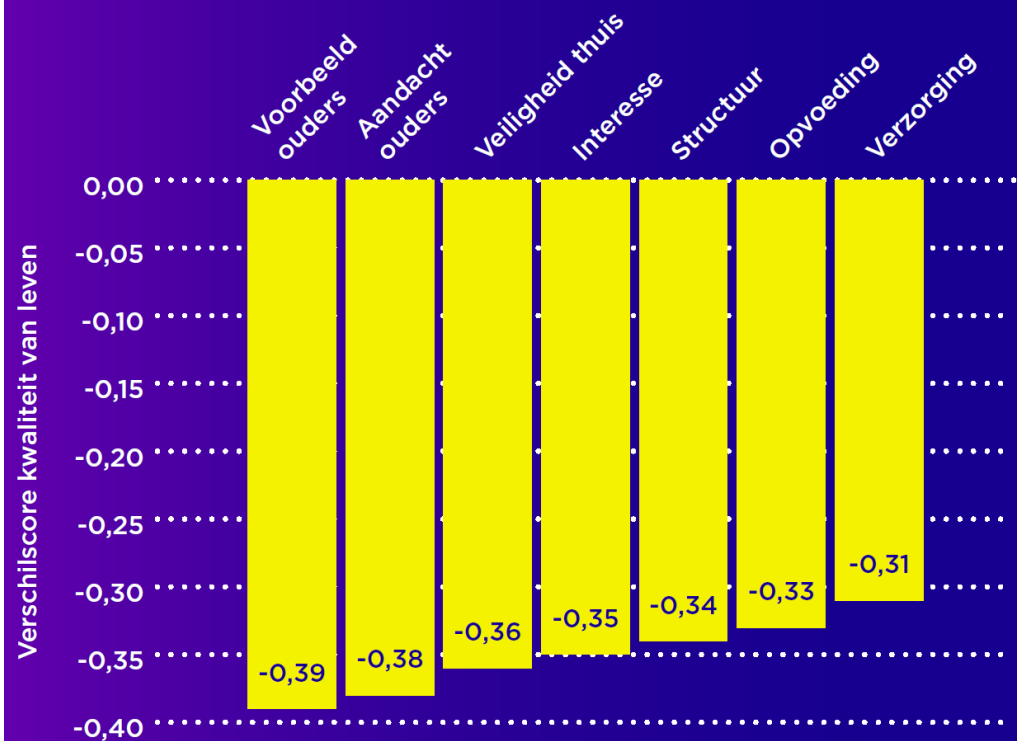

Figuur 2: Rapportcijfer eigen leven voor meisjes en jongens

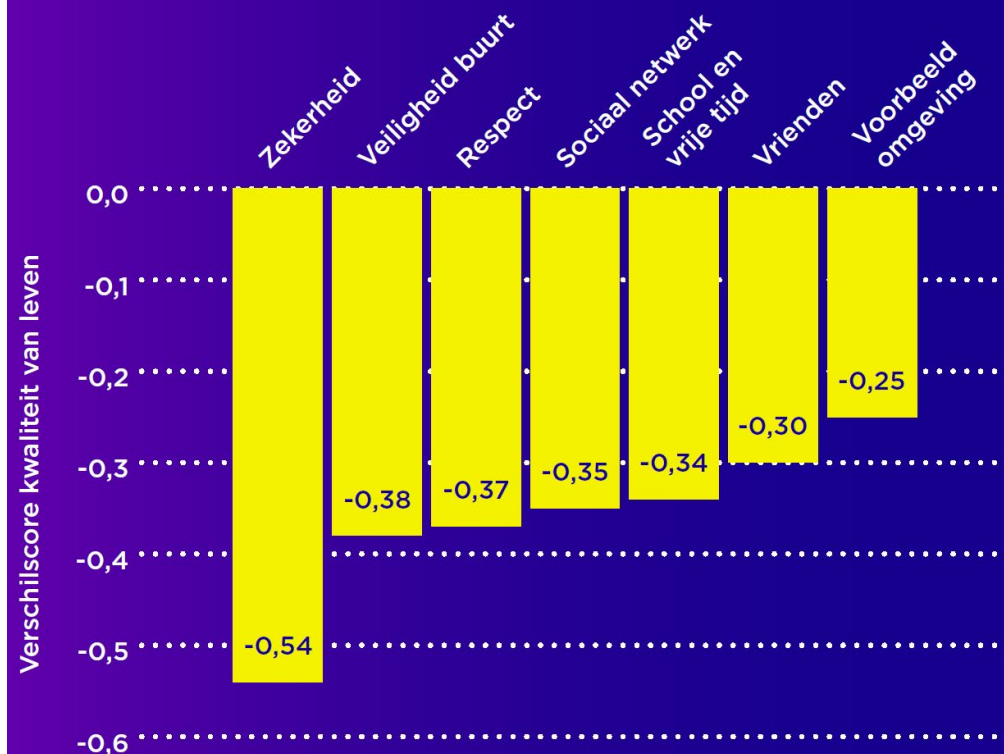

Zekerheid en vertrouwen in de toekomst het meest onder druk bij armoede

Figuur 3: Verschilscores voor kwaliteit van leven thuis voor kinderen met weinig geld en voldoende geld

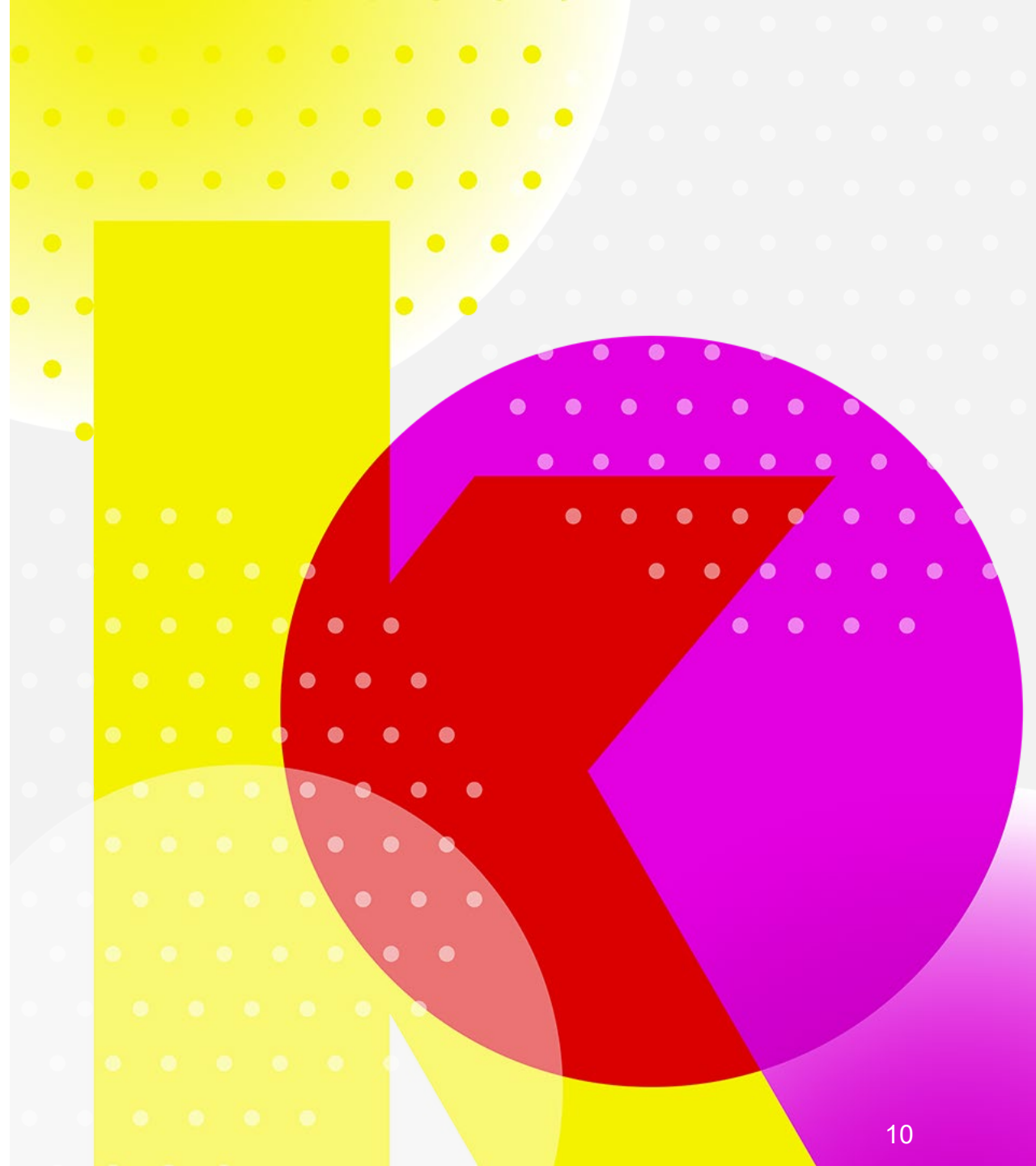

Figuur 4: Verschilscores voor kwaliteit van leven buitenshuis voor kinderen met weinig geld en voldoende geld

Resultaten deel 2

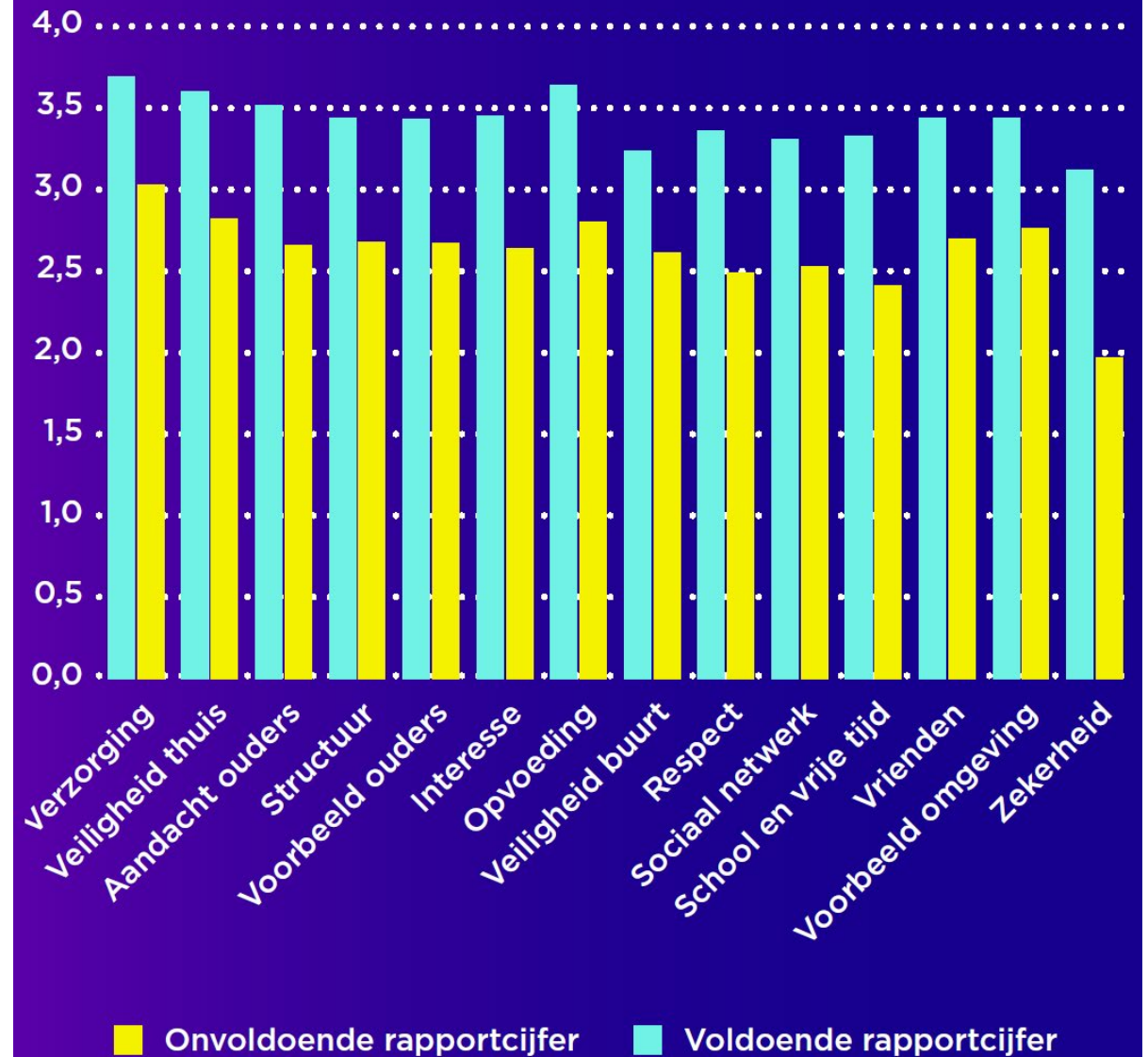
Verschillen tussen kinderen in
armoede die hun leven een
voldoende of onvoldoende geven

Kinderen met weinig geld die hun leven een onvoldoende geven: omgevingsvoorwaarden verder onder druk

- Kinderen in armoede die hun leven een *voldoende* geven scoren **12,2 van de 14 omgevingsvoorwaarden** als voldoende of goed.
- Kinderen in armoede die hun leven een *onvoldoende* geven scoren **7,7 van de 14 omgevingsvoorwaarden** als voldoende of goed.

Figuur 5. Scores kwaliteit van leven voor kinderen in armoede die voldoende of onvoldoende geven

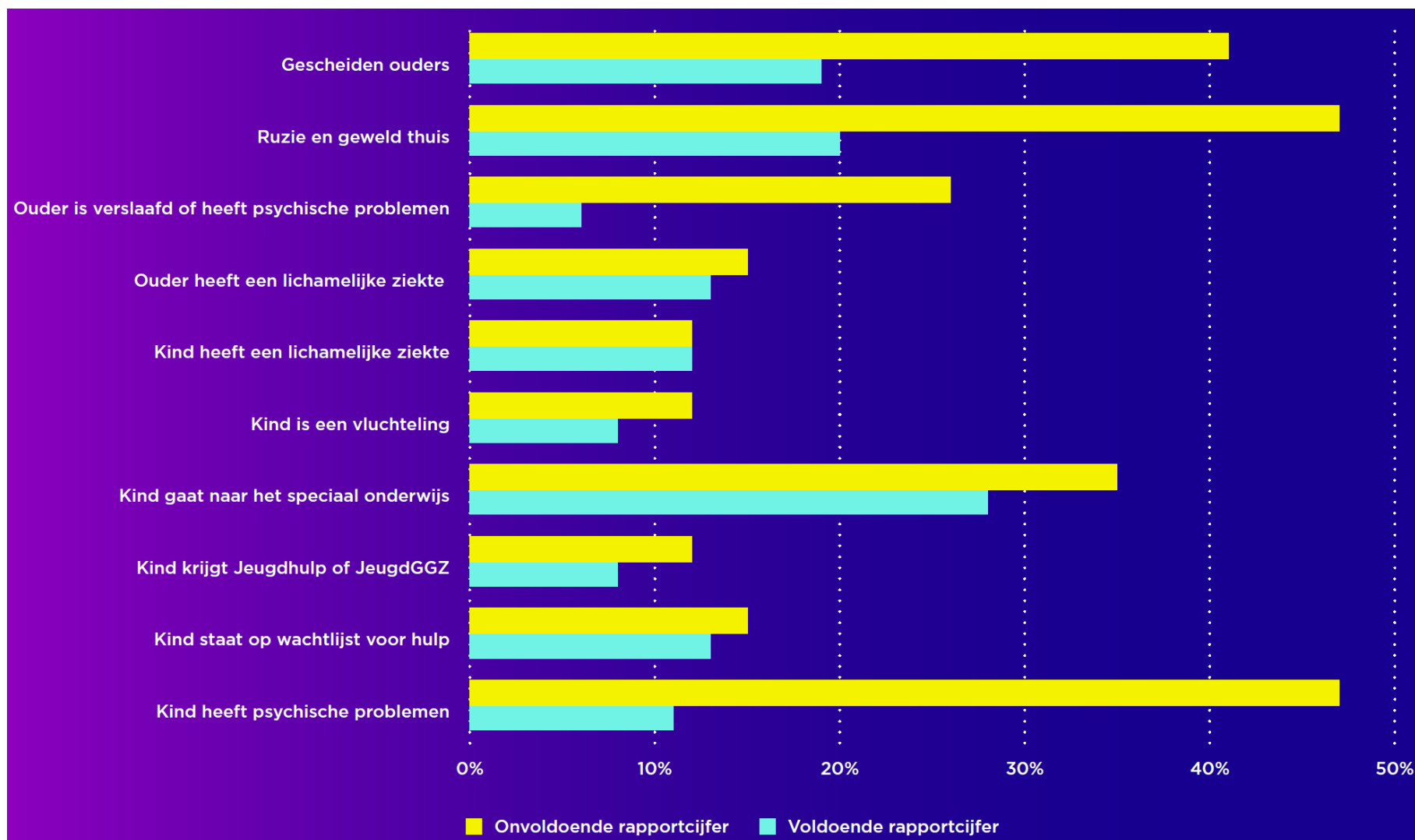
Opeenstapeling van problemen bij kinderen die weinig geld thuis hebben en hun leven een onvoldoende geven

Aantal kwetsbaarheden	Kinderen in armoede die een voldoende geven aan hun leven	Kinderen in armoede die een onvoldoende geven aan hun leven
Geen extra kwetsbaarheden	23,9%	8,8%
1 extra kwetsbaarheid	39,9%	19,8%
2 extra kwetsbaarheden	20,6%	18,7%
3 extra kwetsbaarheden of meer	15,5%	52,7%

Andere kwetsbaarheden:

Gescheiden ouders, ruzie en geweld thuis, ouder met verslaving of psychische problemen, ouder met lichamelijke ziekte, kind met lichamelijke ziekte, gevlucht, speciaal onderwijs, jeugdhulp/jeugd-GGZ, kind op wachtlijst hiervoor, kind met psychische problemen

Opeenstapeling van problemen bij kinderen die weinig geld thuis hebben en hun leven een onvoldoende geven

Aanbevelingen

k

**kinder
ombudsman**

geeft kracht en invloed
aan de stem van kinderen

- 1. Specifiek op kinderen gericht integraal armoedebeloid op te stellen aan de hand van de 14 omgevingsvoorwaarden**
- 2. Te onderzoeken wat kinderen in armoede nodig hebben door met hen in gesprek te gaan**
- 3. Ondersteun ouders financieel en (wanneer nodig) in de opvoeding**

Aanbeveling voor u als Kamerlid

- Ga na of bij voorstellen of wijzigingen van wet-, regelgeving en beleid een **Kinderrechtentoets** is gedaan.
- Vraag om het doen van de **Kinderrechtentoets** indien dit niet is gebeurd.

De Kinderrechtentoets

kinderombudsman

Ontwikkeling van de toets

- Aanbeveling Kinderrechtencomité in 2022:
“The Committee recommends that the State party develop child-rights impact assessment procedures for national and subnational legislation and policies relevant to children.”
- Doel: handvatten om het belang van kinderen mee te nemen in beleid/regelgeving
- Ontwikkeld met input vanuit andere organisaties, en feedback nog steeds welkom

**kinder
ombudsman**

geeft kracht en invloed
aan de stem van kinderen

De stappen van de kinderrechtentoets

Check vooraf: raakt het onderwerp/voorstel aan de belangen van kinderen?

Stap 1: de belangen van kinderen

Stap 2: andere belangen

Stap 3: de belangenafweging

Stap 4: verantwoording en communicatie

**kinder
ombudsman**

geeft kracht en invloed
aan de stem van kinderen

Dank voor uw aandacht

